

**ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**К О Н Ц Е П Ц И Я
по чл.194а, ал. 2 от Закон за съдебната власт**

**ЗА РАБОТАТА КАТО АДМИНИСТРАТИВЕН
РЪКОВОДИТЕЛ**

**НА АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪД**

**НА РУМЯНА ГОСПОДИНОВА ИЛИЕВА –
СЪДИЯ В АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪД**

**КАНДИДАТ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ -**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪД**

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа Лична мотивация за заемане на длъжността - стр. 4-7

Част втора Анализ и оценка на състоянието на Апелативен специализиран наказателен съд. Достижения и проблеми в досегашната му дейност – стр. 7-29

1. Кадрова обезпеченост – стр. 7-10

1.1. Съдии – стр. 7-8

1.2. Съдебна администрация- стр. 8-10

2. Сграден фонд, техническа обезпеченост и финансово управление- стр. 11-15

2.1. Сграден фонд – стр. 11-12

2.2. Информационно и техническо обезпечаване – стр. 12-14

2.3. Финансово управление – стр. 14-15

3. Правораздавателна дейност- стр. 15-26

3.1. Анализ работата на Апелативен специализиран наказателен съд – стр. 15-23

3.2 Анализ работата на Специализиран наказателен съд - стр. 23-25

4. Достъп до правосъдие и повишаване на доверието в работата на съда – стр. 25-27

5. Повишаване квалификацията на съдиите и съдебните служители – стр. 27-29

Част трета Цели за развитие на Апелативен специализиран наказателен съд. Мерки за тяхното достигане и за преодоляване на съществуващите проблеми – стр. 29-51

1. Повишаване на отговорността и ефикасността на администрирането на апелативен специализиран наказателен съд чрез укрепване и развитие на съдийското самоуправление – стр. 29-41

2. Осигуряване на ефективност и прозрачност в работата на АСНС посредством използване на информационните технологии. Облекчаване достъпа до правосъдие чрез прилагане на средствата на е-правосъдие – стр. 41-43

3. Систематична политика за превенция на корупцията, противодействие на конфликта на интереси и укрепване на етичната регулация – стр. 43-45

3.1. Превенция на корупцията – стр. 43-44

3.2. Действия по утвърждаване на кодекса за етично поведение на българските магистрати и етичния кодекс на съдебните служители – стр. 45

3.3. Контрол на конфликта на интереси и несъвместимостта – стр. 45

4. Гарантиране доверието в Апелативен специализиран наказателен съд чрез ефективни институционални отношения и засилване на диалога с гражданите – стр. 45-51

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,
ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Разработването, по реда на чл.194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт, на настоящата концепция за насоките на управленската дейност на Апелативен специализиран наказателен съд, които ще следвам, ако получа Вашето доверие, е съобразено със следните стратегически документи: приложимите международни стандарти, които следват от документите на Съвета на Европа и Европейския съюз, препоръките по отношение на България, изводими от решенията на ЕСПЧ, становищата на Венецианската комисия и докладите на ЕК по Механизма за сътрудничество и оценка, Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014 - 2020 г., Комуникационна стратегия на съдебната власт 2014-2020, План за действие за изпълнение на комуникационната политика на ВСС 2014-2018. Концепцията има за свой източник утвърдените от Висшия съдебен съвет Вътрешни актове, произтичащи пряко от Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа и съобразени със Закона за съдебната власт, докладите на ВКС за прилагането на закона и за дейността на съдилищата.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Считам, че съм придобила сериозен и задълбочен юридически опит, достатъчно продължителен, за да мога да кандидатствам за избор на длъжността административен ръководител – председател на АСНС.

Притежавам необходимата професионална компетентност, резултат на многогодишното практикуване на юридическата професия, почти изцяло в органите на съдебната власт, 22 години от които като съдия на окръжно и апелативно ниво. Атестациите, които съм получавала за правораздавателната си дейност като редови магистрат, са приключвали с най-висока оценка.

Имам стремеж към усъвършенстване на юридическата практика и компетенциите, които тя включва.

Притежавам умения за работа в международна среда, в която са представени различни правни традиции, което е видно от моето участие, от 1994 г. насам, в множество международни конференции, срещи, обучения, организирани от Съвета на Европа, Европейската мрежа за съдебно обучение, Френската школа на магистратурата и Френското правителство, Национален институт на магистратурата, Румъния, Националният институт на правосъдието, България, както и от дейността ми като член и контактна точка на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България.

В АСНС работя от неговото създаване и встъпване в длъжност на 24.10.2011 г., след проведен конкурс чрез събеседване.

Управленски опит придобих като и.ф. административен ръководител /решение на ВСС по протокол № 35/03.11.2011 г. до 07.12.2011 г./ за времето на начално структурно и кадрово създаване и материално-техническо обезпечаване на съда. Основните управленски задачи, които си поставих и реализирах като и.ф. административен ръководител, бяха да разработя, координирам и създам всички необходими условия и предпоставки за нормално функциониране и осъществяване на правораздавателната дейност на съда в рамките на законоустановения срок.

Спецификата на функциониране на този нов за системата на българското наказателно правораздаване съдебен орган се състоеше и в липсата на предоставена сграда, както и на съдебна администрация, неструктурирана към момента и представлявана от единствения съдебен служител – счетоводител.

В пригодено помещение на ВСС, съдиите-основатели на АСНС енергично, всеотдайно и с вишегласие реализирахме управленски правомощия по избор на обслужваща банка, стартирахме процедури по избор на фирма, която да достави сървър, компютри, монитори, принтери, скенери, мултифункционални устройства, UPS, мрежови концентратори, така както и обзавеждане за съдебна зала, канцеларии на съдебната администрация и съдийски кабинети, водехме кореспонденцията, свързана с дейността на съда, приемахме постъпилите документи, изготвихме и съхранявахме отчети. Осъществих първите междуинституционални контакти. Организирах и проведохме и първите общи събрания със съдиите от АСНС, както и съвместно такава със съдиите от СНС.

През този непродължителен, но интензивен и резултатен период, затвърдих убеждението си, че постигането на управленски цели и ефективност на администрирането може успешно да се осъществи не чрез командно-административен стил на работа, който е напълно чужд и неприемлив за мен, както и за съдийското съсловие като цяло, а посредством личната ангажираност на всеки съдия и обединителната воля на магистратската общност, формирана след изслушване, изразяване на мнение и обсъждане на становищата. Чрез този управленски подход и зачитане приоритета на самоуправлението при решаването на общите задачи, се засилва доверието у членовете на професионалната общност. Съдиите възприемат дебатиранияте идеи като свои, а административния ръководител – като пръв сред равни, подкрепят безрезервно.

Така придобитият скромнен управленски капацитет, натрупания значителен практически опит и притежаваните лични качества – висока мотивация, енергия и желание за работа, диалогичност и комуникационни умения – да обединявам около общи цели, ми дават увереност, че бих могла да се справя с огромните предизвикателства, които длъжността, за която кандидатствам, представя.

Познавам много добре магистратите, така и съдебните служители, като съм участвала в комисията по първоначално назначаване на последните. Запозната съм и с работата на СНС, с постиженията и проблемите. Имам и непосредствени впечатления от цялостната работа на СНС при проверка на дейността му по критерия спазване на процесуалните срокове при постъпване и решаване на делата в периода м. декември 2014 г. – м. май. 2015 г. Запозната съм и с отчетните доклади, тези от проверката на ИВСС и анализа на ВКС за дейността на СНС и АСНС от 2012 до края на 2015 г.

Не без значение за мен е подкрепата на колеги и съдебни служители, която намирам в работата си като съдия и председател на съдебен състав.

Подготвяйки настоящата концепция съм водена не от амбиция за власт, а от желанието си да продължа да работя със същия колектив, но с нова мотивация и с нови разбирания, с нови идеи за постигане на общите цели, в резултат на което нашата работа, така критикувана, да не бъде подлагана на непрестанни съмнения и упреци от обществото. Огромният ежедневен, компетентен и почтен труд на колегите ми, през годините от създаването на този най-млад в държавата орган на съдебна власт от съответното ниво, така

и занапред, не заслужава обезсмисляне и недоверие. Считаю, че имам сили и идеи за реализиране, поради което кандидатствам за Вашето доверие.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛН СЪД, ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ

АСНС е създаден като структура в системата на съдилищата със ЗИД на ЗСВ (ДВ, бр. 1/04.01.2011г.).

Осъществява правораздавателната си дейност на територията на цялата страна. АСНС действа като въззивна инстанция по отношение на актовете – присъди, определения, разпореждания, постановени от първоинстанционния СНС.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1.3. СЪДИИ

Апелативният специализиран наказателен съд започва съдопроизводствената си дейност на 01.01.2012 год. с щатна численост, определена, на основание чл. 30, ал. 1, т. 3 и т. 5 от ЗСВ, с Решение по протокол № 7/24.02.2011 г. на ВСС, от 11 щатни бройки за магистрати, разпределени по длъжности, както следва:

- Административен ръководител – председател – 1 щ. бр.;
- Заместник на административния ръководител – заместник-председател - 1 щ. бр.;
- Съдия – 9 щ. бр..

С встъпване в длъжност на 24.10.2011 г. след проведен конкурс, са заети осем магистратски места от утвърдения щат. След проведен втори конкурс е назначен още един съдия. С Решение по Протокол № 12/22. 03. 2012 год. на ВСС е възстановен и назначен един съдия, като е увеличена щатната численост на магистратите.

С Решение по Протокол № 15/10. 04. 2012 год. на ВСС, броят на съдиите в АСНС е увеличен с две бройки. На едно от незаетите съдийски места, считано от 03.12.2012 год. до 03.06.2013 год., е командирован съдия от

ОС — Пазарджик. Към 31.12.2012 год. са незаети 2 щатни бройки за съдии и една за заместник на административния ръководител.

С решение на ВСС по Протокол № 12/28. 03. 2013 год. е назначен заместник на административния ръководител - заместник на председателя на Апелативен специализиран наказателен съд.

С решение на ВСС по Протокол № 20/23. 05. 2013 год. са съкратени две бройки за съдия.

Щатната численост на магистратите в Апелативен специализиран наказателен съд към 01.01.2014 год. е дванадесет щатни бройки, всички от които са заети.

Считано от 02. 06. 2014 год. е освободена една щатна бройка за съдия, която с Решение на ВСС по Протокол № 35/24.07.2014 год., е съкратена. С Решение № 14293/01. 12. 2014 год. на тричленен състав на ВАС - VI отделение, постановено по административно дело № 11921/2014 г, решението на ВСС е отменено.

Към 01.01.2015 г. от утвърдения щат от 12 съдии са заети 11 щатни бройки.

С решение на ВСС по Протокол № 34/17.06.2015 год. незаетата щатна бройка за съдия отново е съкратена.

С решение № 14133/22.12.2015 год. на тричленен състав, по административно дело № 8219/2015 год. на VI отделение, е отменено решението на ВСС. По жалба на ВСС е образувано административно дело № 3777/2016 год., по което с решение № 5776/16.05.2016 год. ВАС в петчленен състав, II колегия, е обезсилено първоинстанционното решение и производството по делото е прекратено.

Така наличния щат намирам за сравнително оптимален спрямо обема работа на съда и достатъчен за разглеждане на делата, съобразно броя на постъпленията им, в разумен срок.

Съдиите от АСНС са с дългогодишен юридически стаж. Всички са магистрати от кариерата, с богат опит по прилагането на закона и в правораздавателната дейност.

Всички съдии при периодичното атестиране са получили комплексна оценка „Много добра“

1.2. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Съдебната администрация на АСНС е с численост 16 щатни бройки, съгласно Решение по протокол № 7/24.02.2011 г. на ВСС.

С решения на ВСС по Протоколи № № 27/05.07.2012 год. и 32/26.07.2012 год. щатната численост е увеличена с общо три щатни бройки за съдебни служители.

Към 31.12.2012 год. са незаети щатове за съдебен администратор, системен администратор, както и един щат за съдебен секретар.

С решение на ВСС по Протокол № 31/25.07.2013 год. незаетите длъжности „системен администратор“ и „съдебен секретар“ са съкратени.

Числеността на администрацията към 01.01.2014 год. е седемнадесет души.

Към 31.12.2014 год. всички щатни бройки за съдебни служители са заети.

С решение на ВСС по Протокол № 42/01.10.2014 г. искането на Председателя на АСНС, направено с оглед препоръките в одитния доклад на ВСС, е уважено и щатната численост на съда е увеличена с двама служители - „специалист по управление и стопанисване на съдебно имущество“ и „работник, поддръжка сгради“.

До Висшия съдебен съвет е отправено искане за отпускане на щат за „системен администратор“.

Числеността на администрацията по щат към 01.01.2015 год. е 19 души, от които са заети седемнадесет щатни бройки за съдебни служители.

След проведен конкурс е назначен главен специалист по управление и стопанисване на съдебното имущество, а след проведен подбор по документи - работник по поддръжка сгради.

С решение по протокол № 3/22.01.2015 год. ВСС е увеличен щата с 1 щатна бройка за системен администратор и длъжността е попълнена след проведен конкурс.

По предложение на председателя на АСНС са съкратени щатове за длъжностите „главен специалист по управление и стопанисване на съдебно имущество“ и „работник по поддръжка сгради“ и заемащите ги съдебни служители са освободени с предизвестие, считано от 12.01.2016 год.

Общата щатна численост на съдебните служители от 18 души е разпределена по следния начин: съдебен администратор, експерт „Връзки с

обществеността“, служител по сигурността на информацията, главен счетоводител, 4 служители в „Информационно-технологичен“ и „Финансово-счетоводен“ отдел и 10 служители в специализирана администрация, състояща се от звената „Съдебно деловодство“, „Съдебни секретари“, „Регистратура“ и „Регистратура класифицирана информация“.

При горното разпределение на структурата на съдебната администрация, длъжностите и щатовете са следните: съдебен администратор 1бр., експерт „Връзки с обществеността“ 1 бр., служител по сигурността на информацията 1бр., завеждащ „Регистратура класифицирана информация“ 1бр., главен счетоводител 1бр., касиер-домакин 1бр., системен администратор 1 бр., съдебен деловодител - 4 щатни бройки; завеждащ служба - 2 бр., съдебен секретар - 2 бр., шофьор, чистач, призовкар.

АСНС няма разкрити щатове за съдебни помощници.

Съотношението на съдебни служители към съдии в Апелативен специализиран наказателен съд към 12.01.2016 год. е 1 : 1,5 при средно за апелативен съд в страната съотношение към 31. 12. 2015 год. – 1 : 1.31 бр.

Анализът на тези цифри, въпреки възложеното на всички служители от общата администрация, със заповеди на Председателя на АСНС, изпълнение на отделни допълнителни дейности, показва, че би могло, при отчитане становището на общото събрание на съдиите и формирана положителна преценка за необходимост от вътрешно реструктуриране, да бъде предприето оптимизиране на общата администрация.

Следва да бъде отбелязано, че работещите в АСНС служители са високо квалифицирани, с продължителен професионален опит, част от тях притежават по-високо от изискуемото образование за заемане на длъжността, дисциплинирани, с отговорност и съобразно правилата за професионална етика, изпълняват служебните си задължения.

2. СГРАДЕН ФОНД, ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

2.1. СГРАДЕН ФОНД

АСНС работи в подходящи материални условия за осъществяване на правосъдието.

На 18.11.2011 г. АСНС е въведен от Министерство на правосъдието във

владение на преустроена за нуждите на специализираните съдилища и прокуратури сграда, находяща се на ул. „Черковна” № 90, София, предадена за управление на Министерство на правосъдието с Решение № 162/17.03.2011 год. на Министерски съвет.

В имота, наред с АСНС, са настанени Специализиран наказателен съд, Апелативна специализирана прокуратура, Специализирана прокуратура и Държавна комисия по сигурността на информацията.

АСНС и СНС ползват помещения, разположени на третия етаж на сградата, където се намират кабинети за съдии и за съдебни служители. Съдебните зали и на двата съда се намират на партерния етаж, с изключение на една от залите на СНС, разположена на втория етаж. На партерния етаж са изградени две гишета на АСНС за приемане на документи и за справки по дела и помещение за запознаване на гражданите и адвокатите с делата.

Има изградена система за контрол на достъпа до входа на Съдебната палата.

Поради липса на обособен служебен вход магистрати и съдебни служители ползват входа на ДКСИ.

АСНС е добре обезпечен с кабинети за съдии и помещения за служители.

Председателят на съда, неговият заместник и един от съдиите ползват самостоятелни кабинети. Останалите съдии са по двама в кабинет. От 03.06.2013 год., след откомандироване на съдия, е освободен ползваният от него кабинет. Въпреки изтеклия продължителен период, заявено многократно и изрично искане на съдии до Председателя на АСНС, същият е оставен неизползваем и заключен. Това положение намирам за неприемливо, като създаващо неоправдани неудобства в ежедневната дейност. Решаването му следва да бъде поставено във фокуса на вниманието на общото събрание.

АСНС разполага само с една съдебна зала за провеждане на съдебните заседания. Това е недостатъчно и чувствително затруднява работата на съдебните състави. Когато в един и същи ден заседава повече от един състав, се налага в тези случаи съставите да се изчакват.

В заседателни дни с натоварен график на делата се приспособява ад хок и използва като съдебна зала, заседателна такава. Подобно решение не е удачно както с оглед местоположението на залата на третия етаж на сградата и контролирания достъп до нея, ограничаващ публичността, така също и

предвид оскъдната ѝ площ, напълно неотговаряща на брой участници в производствата, в това число и служители по конвоиране и охрана на задържаните лица, необорудването ѝ с необходимите за всяка съдебна зала банки за съда и страните, осигуряващи нормални условия за работа, така както и липсата на държавни символи, комплекс от обстоятелства, които се отразяват негативно на постигане възпитателното въздействие по чл. 261 НПК, като цел на наказателния процес. Пред сходен проблем на недостиг на съдебни зали е изправена и първостепенната съдебна институция, поради което е невъзможно евентуално ползване на свободни зали на СНС, тъй като такива не са налице.

Ето защо, намирам за наложително предоставяне на още една съдебна зала за АСНС, въпрос, за чието разрешаване съм полагала усилия като и.ф. Административен ръководител. След възлагане, по силата на взето от Общото събрание на съдиите решение, изготвих и внесох на 09.11.2011 г. във ВСС предложение за изменение разпределение на ползването от специализираните орани на съдебната власт на работните помещения и предоставяне ползването на АСНС на втора съдебна зала. В изпълнение на решение от 10.11.2011 г. на комисия „Бюджет и финанси“ на ВСС документите бяха изпратени на Министъра на правосъдието, по компетентност.

Така депозираното искане не беше поддържано и беше оттеглено от новия административен ръководител, поради което остана без последствие.

2.2. ИНФОРМАЦИОННО И ТЕХНИЧЕСКО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

За доброто управление на делата от все по-голямо значение е високотехнологичното обезпечаване на информационния поток вътре в съда и от съда към гражданите.

В АСНС е изградена локална компютърна мрежа, в която са свързани всички работни места в съда. Създадени са акаунти за всички потребители, със зададени нива на достъп. Съдиите, съдебните секретари и деловодителите работят в напълно оборудвани, с необходимата техника за изпълнение на служебните им задължения, кабинети.

Деловодната дейност и деловодните книги на съда са в електронна форма. Последните - и в хартиен вариант.

В АСНС работи комуникационна система за вътрешни съобщения в мрежата.

Налице е достъп на конкретно определени деловодители до Националната база данни „Население“.

Ползват се следните правно-информационни програмни продукти: Сиела и Апис, според предпочитанието на съдиите. Правно-информационните продукти са мрежови вариант и могат да се ползват от всички работни места, обновяват се редовно, по електронен път.

На работните места с осигурен достъп до интернет е инсталиран антивирусен софтуер, предоставен от ВСС със съответния лиценз.

Ежедневно се публикуват постановените съдебни актове на Интернет страницата на АСНС, след обезличаване на личните данни чрез вграден модул в компютърната програма, съобразно Вътрешни правила за заличаване на данни в подлежащите на публикуване съдебни актове в съда. Постановените съдебни актове се изпращат за публикуване незабавно на централния уеб-базиран интерфейс, поддържан от ВСС.

Намирам за необходимо да се повиши ИТ-нивото на съда, като се дигитализират голяма част от процесите вътре в съда и в отношенията съд-общество, като подготовка за същинското електронно правосъдие, в съответствие със законовия регламент в глава 18а от ЗСВ. Да се разшири предоставянето и ползването на електронни услуги. Да се въведе възможността за осигуряване на информация за съдебните дела по електронен път, което ще спести време, усилия и средства за запознаване с делата. Това е от особена значимост за делата, подсъдни на този апелативен съд. Той, предвид специализацията си по материя, е единствен за страната, със седалище в София, което го прави географски отдалечен за страните. Поради това те трудно могат да се уведомяват за постъпилите по делото книжа, за датата и съдържанието на съдебния акт от съответните книги на съда. От друга страна, използването на технологиите по делата ще доведе до ускоряване на съдебното производство, облекчаване работата на съдебното деловодство, намаляване на човекопотока в канцелариите и осигуряване възможност за по-качествена обработка на делата, пестене на административен ресурс.

Намирам за удачно в съдебната зала да се инсталира монитор на съдийската банка и пред страните, което би позволило в реално време да се

следи изготвянето на протокола от съдебно заседание и по този начин бързо и безпротиворечиво да се отстраняват пропуските в него, като се цели и повишаване на прозрачността в работата. Наложително е и оборудване на работното място в съдебната зала с принтер.

Полезна стъпка би представлявало доставяне на технологични средства, които биха позволили използването на видеоконференции за осъществяване на отдалечен разпит на свидетели и воденето на трансгранични съдебни процеси.

На входа за граждани е монтирано електронно табло, което дава информация за делата, техния вид, номер, съдебен състав, час на насрочване, съдебна зала.

Добра практика би представлявало разработване на специализиран софтуер, чрез който да се отразява и номера на разглежданото в момента дело. Такава информация е необходима за участниците в процеса. Тя би улеснила както прокурора, защитниците, така и лицата, които желаят да присъстват в съдебната зала, да се ориентират относно поредността на делата, предвид обичайно по-голямата продължителност на съдебните заседания.

Следва да се работи в насока да се развият и унифицират по външен вид и съдържание интернет сайтовете на СНС и АСНС с цел по-бърз и лесен достъп

2.3. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Ефективното управление на финансите на АСНС се извършва чрез правилата на Система за финансово управление и контрол в органите на съдебната власт, в съответствие със Закона за управление на публичните финанси, както и с указанията на одита на ВСС за финансово и оперативно управление, усвояване и администриране на бюджетните ресурси.

Системите за финансово управление и контрол се наблюдават и актуализират, като се предприемат мерки за подобряването им, при документирането на всички операции и действия и осигуряването на проследимост на процесите.

Ще направя анализ на целите и приоритетите при осъществяване на дейността на съда и при необходимост ще ги актуализирам съгласно своите

виждания за ръководство на съда, при спазване на нормативните изисквания, регламентиращи финансовото управление.

Споделям заложения в План за действие за изпълнение на актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система нов модел на бюджетиране, който ще доведе до повишаване на прозрачността и на ефективността на управление на бюджетните средства - финансирането да е обвързано с извършена оценка на разходите по видове дела, съобразно тежестта им и остойностяване на разходите, както и с конкретните резултати във всяка структура от институциите на съдебната власт.

3. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

3.1. АНАЛИЗ РАБОТАТА НА АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД

Постъпилите в АСНС дела се разпределят между всички съдии, тъй като в съда има обособено само наказателно отделение и в съгласие с принципа на чл. 9, ал. 1 от ЗСВ за случаен подбор измежду съдиите, които могат да участват в разглеждането на делото, както и с утвърдените от Административния ръководител Вътрешни правила за случайното електронно разпределение на делата. Това действие се извършва чрез компютърна програма на АСУД при спазване на поредността на делата, с оглед входящия им номер, получен при постъпването в служба „Регистратура“. Достъп до програмата за случайно разпределение на делата има Председателят на съда и негов Административен ръководител, неговият заместник, както и съдия от съда, на когото това е възложено със съответна заповед от Председателя, само в случаите на отсъствие на първите двама. За действията по избор на съдия-докладчик на случаен принцип се изготвя протокол, който се принтира и прилага по всяко дело. Определянето на докладчика по делото на случаен принцип предопределя участието и на останалите двама съдии от състава, в който работи той, предвид заповедта на Председателя за определяне на съдебните състави в съда. При невъзможност за участие на някой от тези двама съдии в конкретното дело

определянето на друг/други съдии става с разпореждане на председателя на съда, вписвано ръчно върху протокола за извършен случаен избор на докладчик.

Ако по делата, образувани на основание чл. 64 и чл. 65 от НПК, броят на съдиите, които вече са се произнасяли по тях, надхвърли четирима, останалите съдии от съда се изключват от системата за случаен избор на докладчик за тези производства с цел осигуряване на възможност за прилагане на случайния принцип при разпределяне на делото при постъпването му за разглеждане по същество.

По отношение на наказателните дела, постъпили, разгледани и висящи в АСНС, се изготвя и електронно досие на всяко наказателно дело. В електронния документ, представляващ крайния съдебен акт /решение или присъда/ личните данни на посочените в него лица - ФЛ и ЮЛ, са заличени.

С решение по протокол № 37/29.10.2015 г. от ВСС е въведена Централизирана система за разпределение на делата.

От 01.04.2016 г., въз основа на взето решение на ВСС и приетите правила, по всяко образувано дело се определя коефициент и група, свързана с неговата правна и фактическа сложност, като въз основа на това се формират нормите на индивидуална натовареност. Чрез използваната система се персонализира натовареността на съдиите с оглед характера и правната квалификация на разпределените им дела. Така индивидуалната натовареност на съдиите се определя не само на база брой разпределени им дела, но и чрез отчитане на тяхната фактическа и правна сложност.

Със Заповед на Председателя на АСНС са сформирани четири постоянни съдебни състава, последният от които е непълен.

В открити заседания (вторник и четвъртък от 10:00 ч.) се разглеждат наказателни частни дела по чл. 64 и чл. 65 от НПК, а съдебните заседания по въззивни наказателни общ характер дела се провеждат по утвърден график за календарната година.

Постъпленията на делата за разглеждане, свършените дела и сроковете за разглеждането им за периода от последните четири години (2012 г. – 2015 г.) са посочени в таблици, приложени към годишните отчетни доклади, публикувани и достъпни на интернет страницата на АСНС, както и в информацията, предоставяна на ВСС. За нуждите на настоящата концепция ще се опитам да изведа обобщени изводи за работата на съда и постигнатото

до момента, като дефинирам проблемните области и вижданията за тяхното преодоляване.

За периода от началото на функциониране на АСНС - 01.01.2012 г. до края на 2015 г., в съда са постъпили общо 1155 дела, разпределени по години както следва:

- 2012 г. - 275 бр.
- 2013 г. - 385 бр.,
- 2014 г. - 244 бр. и
- 2015 г. - 251 бр.

Анализът на посочените статистически данни води до извод за наличие на променлива тенденция в постъплението. За 2013 г. се отчитат най-високи стойности в сравнение с 2014 г. и 2015 г. През настоящата година е налице процес на плавно увеличаване на постъпилите дела, чийто брой към 08.12.2016 г. възлиза на 342.

90.21% от всички постъпили и разгледани за периода дела са частните наказателни дела, значителна част от които - образувани по жалби и протести срещу мерки за процесуална принуда. Въззивните частни наказателни дела чувствително надвишават средния брой за този вид дела, разгледани от останалите апелативни съдилища. Това статистическо отклонение е резултат на специализираната предметна компетентност на този съд, включваща производства за усложнена както по отношение на лицата, така също и на престъпните деяния, престъпна деятелност и предпоставяща привличане към наказателна отговорност на по-голям брой лица в сравнение с типичните наказателни производства.

Относителният дял на ВНОХД се разпределя както следва:

- През 2012 г. процентът на разгледаните ВНОХД от АСНС за годината е 4%
- През 2013 г. процентът на разгледаните ВНОХД от АСНС е 11.48%
- През 2014 г. процентът на разгледаните ВНОХД от АСНС е 16.09%
- През 2015 г. процентът на разгледаните ВНОХД от АСНС е 17.28%.

Видно е, че през годините, постъплението на внохд в АСНС бележи трайно възходящ ръст, който остава под средните за страната показатели на разгледаните наказателни дела от този вид от апелативните съдилища.

Средната натовареност на съдия по щат в Апелативния специализиран наказателен съд към образувани дела за месец е:

- през 2012 г. - 1.64 бр.
- през 2013 г. - 2.67 бр.
- през 2014 г. - 1.69 бр. и
- през 2015 г. - 1.74 бр.

Следва да се изложат съображения, че тези цифрови показатели, сочещи абсолютна стойност повече от два пъти под средната за страната на брой образувани и разгледани дела, не обосновават обективна и адекватна оценка за ниски норми на индивидуална натовареност на съдиите от този орган на съдебна власт, без отчитането на показателя сложност и обем на делата, определен от комплекса от критерии: тежестта на наказателното обвинение, фактическата и правна усложненост на престъпните деяния, осъществяваните от съда процесуални действия, големия брой страни, което предполага и значително по-голяма продължителност на процеса, обема на доказателствения материал, спецификата на престъпна дейност и такава с транснационален елемент.

Сравнителният анализ на несвършените спрямо разгледаните дела за периода /без значение на характера на делата/ сочи, че е под средния за страната. Процентът на несвършени спрямо разгледани ВНОХД е средно около 32% за периода 2012-2015 г., като следва да бъде отбелязано увеличаване през годините на случаите, в които съдът постановява провеждане на допълнително въззивно съдебно следствие. Процентът на несвършени ЧНД /в т.ч. по чл. 243 НПК/ от разгледаните, варира между 0.0% /за 2012 г./ и 4.11% /за 2014 г./.

Общият брой свършени ВНОХД през периода 2012 - 2015 г. е 98 бр. От тях с присъда са приключили 12 бр. (12.24%), с решение 80 бр. (от които спрямо общо свършените дела: 31 бр. (31.63%) с потвърдително решение, 24 бр. (24.49%) с изменително решение и 25 бр. (25.51%) с отменително решение), по 6 бр. 12% производството е прекратено.

Срочността на свършените с краен акт в срок до три месеца дела е над средната за страната през всяка една от годините, включени в периода.

Инстанционният контрол, като показател за качество на работата, сочи за успешно справяне с пряката дейност, като съотношението отменени/потвърдени съдебни актове е както следва:

От обжалваните общо 54 акта, постановени по ВНОХД в периода 2012 - 2015 г.

39 са потвърдени - (72.22%);

3 са изменени - (5.55%);

12 са отменени - (22.22%),

Процентът на потвърдените съдебни актове, съгласно констатациите в Доклад за прилагането на закона и за дейността на съдилищата през 2015 г. на ВКС, е най-висок спрямо същия показател за останалите съдилища от апелативно ниво.

Необходимо е да се полагат последователни управленски усилия, независимо от постигнатите резултати, за по-нататъшно увеличаване броя на потвърдените съдебни актове. Целеният резултат би могъл да се постигне като се предприемат действия за периодично, а не кампанийно, обсъждане на общи събрания и анализиране на причините, поради които атакуваните съдебни актове са отменени или изменени и неутрализиране допускането на системни повтарящи се нарушения.

На основание чл. 58 от Закона за съдебната власт и на Заповед № Ж-02-31/15.11.2013 г. на Главния инспектор на ИВСС във връзка с решение по протокол № 42/31.10.2013г., т. 16 на Висшия съдебен съвет, на основание чл. 30, ал. 1, т. 18 от ЗСВ, е възложено на Инспектората към ВСС извършване на проверка, извън годишната си програма, на Специализиран наказателен съд и Апелативен специализиран наказателен съд, с обхват на проверката от 01.01.2012 г. до 31.12.2012 г. и от 01.01.2013 г. до 30.06.2013 г. относно организацията по образуването, разпределението, движението и приключването на наказателните дела в установените срокове. Общата оценка, направена от проверяващите за цялостната дейност на съда, е добра, а по определени показатели е много добра. Констатирано е, че делата се образуват и насрочват в съответствие с изискванията на закона. Разглеждат се и се решават в сравнително кратки срокове, а мотивите към съдебните актове се изготвят преобладаващо в предвидените от закона срокове.

Направени са препоръки да се запазят и утвърдят добрите постижения в досегашната дейност на съда и да се вземат мерки за отстраняване на констатираните несъответствия със закона.

На основание чл.114, ал.1, т. 6 и ал. 3 от Закона за съдебната власт и в изпълнение на Заповед 409/ 31.03.2014 г. на Председателя на Върховния касационен съд, на 04.04.2014 г. е извършена проверка на организацията на

дейността на съдиите от Апелативния специализиран наказателен съд за 2013 г.

В хода на проверката е констатирана неправилна практика публикуването на съдебните актове на сайта на съда да се извършва в края на всеки месец за всички съдебни актове, постановени през изтеклия месец. Установено е, че обявяването на делото в срочната книга не съвпада с неговото публикуване на сайта на съда, от който информацията да е достъпна за гражданите.

Направен е извод за изключително неравномерно натоварване на съдиите с внохд, при чувствителна разлика два и половина пъти.

Установена е липса на системност в провеждането на срещи за уеднаквяване на практиката или решаване на спорни въпроси между съставите на съда.

Формирани са констатации за несвоевременното връщане на делата по частните производства в деловодството след постановяване на съдебните актове по тях.

Изложени са изводи за нарушение на разпоредбата на Правилника за администрация в съдилищата - чл. 85 ал. 3, съгласно която резултатът от решените дела се отразява в книгата за открити заседания и в описната книга от съдебен служител, а не както неправилно е процедирано - саморъчно вписан от съдията.

Установено е, че решението се вписва в книгата с датата, отразена в съдебния акт при изготвянето му от съдията-докладчик, а не тази на предаване на делото и реалното обявяване на решението.

Констатирано е, че решенията се обявяват под номера, следващи хронологията на датите на предаването на делата в деловодството с изготвените вече съдебни актове, а не по хронологията на проведените съдебни заседания.

Изготвени са препоръки да не се допуска голямо различие и да се уеднаквява натовареността на съдиите, като се извърши проверка на автоматизираната системата и евентуално нейна корекция. С цел генерирането на един единствен документ за извършването на случаен избор на докладчик да се извършат промени в деловодната система, така че в този протокол да са видни имената на изключените от избора съдии и основанието за това. Да се вземат необходимите мерки за оптимално бързото

върщане на Специализирания наказателен съд, респ. на органите на досъдебното производство, на делата по производства по чл. 64 и чл. 65 от НПК след произнасяне на определенията по тях в открито съдебно заседание. Да се изостави практиката решенията да се вписват в описната книга с дата, различна от датата на предаването на делото в деловодството на съда. Решенията да бъдат номерирани хронологически с оглед датата на провеждане на съдебното заседание, в което делото е обявено за решаване, а не с оглед датата на предаването на делото и решението по него в деловодството на съда. Да се извършват четливи вписвания в книгите от съдебните служители, без да се извършват зачерквания в тях. Публикуването на съдебните актове на сайта на съда да се извършва ежедневно на датата на обявяването на акта, а не еднократно месечно.

На основание чл. 114, ал. 1, т. 6 и ал. 3 от Закона за съдебната власт и в изпълнение на Заповед № 722/26.04.2016 г. на Председателя на Върховния касационен съд, на 27.04.2016 г. е извършена проверка на организацията на дейността на съдиите от Апелативен специализиран наказателен съд за 2014-2015 г. При проверката е установено, че е създадена много добра организация по образуване и движение на делата, при която се спазват процесуалните срокове за насрочването им за първо и всяко следващо заседание, когато провеждането на такова се налага. Съдебните актове в повечето случаи се изготвят своевременно в срока по чл. 340 от НПК. Изпълнени са всички препоръки, дадени в доклада от проверката, извършена през 2014 г.

Направени са препоръки в деловодната система на съда в електронните папки по делата да се публикуват хронологично всички актове, постановявани по тях. В регистъра за отводите освен вписванията на всеки отвод да се прилага и самият съдебен акт, с който е направен той, с цел проверка на причините и основателността му. Съдиите в съда да провеждат ритмични общи събрания, в които да обсъждат отменените от ВКС съдебни актове, с цел преодоляване на причините за повторемост на недостатъците в работата, както и да обсъждат и приемат становища по тълкувателни дела на ВКС.

Въз основа на заповеди на Председателя на ВКС от 2016 г. е извършена проверка и анализ на цялостната дейност на СНС и АСНС от създаването им до края на 2015 година със следните акценти: натовареност

на съдилищата, качеството на работата по делата, срочност на разглеждане на делата и на постановяване на съдебните актове. За целта е извършен анализ на отменените съдебни актове от АСНС и от ВКС и на основанията за отмяна, проверени са производствата по Глава двадесет и шеста от НПК, проследени са постъпленията по видове дела за четирите години, образуването, насрочването, отлагането, с оглед преценка за срочност, анализирани са данните за прекратени и върнати за доразследване производства от СНС и АСНС, провеждането на съкратено съдебно следствие, резултатите по делата с оглед решаването им с присъда или споразумение и съотношението помежду им, допускани системни грешки при приложението на закона и съобразяване на съдебната практика, наложените наказания по влезлите в сила присъди и одобрени споразумения, срочност на приключване на делата и тази на изготвяне на съдебния акт, качеството на съдебните актове в насока за съответствие на съдържанието им на изискванията.

След проучване на съдебните актове, постановени по ВНОХД и ВНЧД и след анализ на статистическите данни за резултата от касационната проверка на тези актове, комисията достига до извод за преобладаващо качествена работа на съдиите от АСНС.

Не са установени системни грешки при извеждане на обективните и субективни признаци на престъплението и при индивидуализация на наказанието. Посочено е, че съдиите познават както правната теория и практиката на Върховния касационен съд, така и тази на Европейския съд по правата на човека и я прилагат правилно съобразно конкретиката на казусите, поставени за решаване пред тях. Положителна оценка са получили усилията за разкриване на обективната истина като за целта съдебно следствие се провежда не само по искане на страните, но и по служебна инициатива на съда, което е логично следствие от внимателно и задълбочено проучване на делата преди насрочването им в открито съдебно заседание.

Съдебните актове са мотивирани и в тях се съдържа аргументиран отговор на всички възражения на страните.

Подчертано е, че с течение на времето и натрупването на професионален опит работата на съдиите се подобрява, а допусканията от тях грешки намаляват. Понастоящем такива се отчитат в минимален брой дела, които не оказват съществено влияние върху крайната положителна оценка за

дейността на АСНС през четиригодишния период - предмет на проверката.

Направени са препоръки за внимателна преценка дали пороците в мотивите на първоинстанционните присъди налагат отмяната им и връщане на делото за ново разглеждане или могат да бъдат отстранени посредством упражняване правомощията на въззивния съд като втора първа инстанция. В случаи на констатирани нарушения на първостепенния съд на правилата за събиране на доказателства, АСНС да ги отстранява като според особеностите на конкретния казус да изключва от доказателствената съвкупност негодните такива или да провежда въззивно съдебно следствие, при което да повтори опорочените действия. Внимателно да подхожда към възраженията на страните за предубеденост и заинтересованост на прокурора, ръководил досъдебната фаза на наказателния процес и на първоинстанционния съдебен състав. Да не се възпроизвеждат в диспозитива на въззивните присъди, а също и при описване съдържанието на първоинстанционния съдебен акт, отделните деяния, включени в продължаваната престъпна дейност.

За преодоляване на констатираните слабости в правораздавателната практика на АСНС е наложително планиране, очертаване и последователно прилагане на съвкупност от управленски мерки и дейности, които конкретизирам в част трета на настоящата концепция.

3.2 АНАЛИЗ РАБОТАТА НА СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД

В съдебния район на Апелативен специализиран наказателен съд е включен единствено Специализираният наказателен съд, който е приравнен на окръжен съд, по жалби и протести срещу чиито първоинстанционни актове, се произнася АСНС.

Специализираният наказателен съд разглежда и решава единствено първоинстанционни наказателни дела /без чхд, ахд/, включени в предметната му компетентност, очертана в чл. 411а НПК по силата на законовата делегация по чл. 100а, ал. 1 от ЗСВ и в отличие с окръжните съдилища, които разглеждат и първоинстанционни граждански, търговски,

както и въззивни дела.

При започване на дейността си на 01.01.2012 год. СНС е имал щат от един Председател, един Зам.-председател и 12 съдии, като са били заети щатните бройки за председател и заместник-председател и 8 съдии.

В резултат на командироване на съдии през 2013 година са формирани общо 13 съдебни състава.

През 2014 година щатната численост на съда е увеличена на 18 бройки, включително Председателя и Зам.-председателя.

Към 31.12.2015 г. в СНС са работили 18 съдии, както и 43 съдебни служители, включително двама съдебни помощници. През 2015 г. е назначен още един Заместник-председател на съда.

Съдиите от СНС са с висока професионална компетентност, много добри атестационни оценки, непрекъснато повишават професионалната си подготовка чрез различни форми на обучение, участват в обучителни програми, в това число и в рамките на международното съдебно сътрудничество, получили са най-високия за заеманата длъжност ранг.

Съдебната администрация на СНС е високо квалифицирана. В съда са назначени и двама съдебни помощника, които с дейността си осигуряват на съдиите възможност да се концентрират върху същността на съдебните си задължения и същинската правна дейност.

СНС се помещава в сградата, предоставена за ползване и управление на специализираните правораздавателни институции. Условието на труд за съдиите и служителите са добри. Помещенията са оборудвани с компютърни работни места, свързани в локална мрежа.

Помещенията, които се ползват от СНС обаче, са недостатъчни за нормалното му функциониране. Остро се очертава тенденция на дефицит на съдийски кабинети и канцеларии. Наличните такива, предвид големия обем на делата, се явяват малки по площ, непригодни за нормалната обработка и съхраняване на делата и затрудняват както работата на администрацията, така и на страните.

Малкият брой от 4 съдебни зали, несъответен на броя на 18 съдебни състави, създава пречки при нормалното насрочване и разглеждане на делата. ВСС е запознат с проблема от административния ръководител на СНС за предприемане на мерки за разрешаването му. Следва да получи институционална подкрепа и от председателя на АСНС, както и от други

органи и институции и ще е една от приоритетните задачи, в случай, че ми бъде гласувано доверие.

За периода 2012 - 2015 г. в Специализирания наказателен съд са постъпили общо 8758 бр. дела, от които нохд 949 бр.

Преобладаващият брой от постъпилите дела, над 90%, са частни наказателни дела, дял значително над средния за страната. От образуваните нох дела около 60 %, са за престъпления по чл. 321 от НК.

Броят на всички постъпили за разглеждане наказателни дела по години, отнесени към щатната численост на съда към конкретния момент, определя средна месечна натовареност на съдия през 2012 г. - 10.06 дела, през 2013 г. - 7.54 дела, през 2014 г. - 9.34 дела и през 2015 г. - 13.93 дела, което е над средната за страната.

При обективност на преценката на статистическите данни, обуславящи действителната натовареност на съдебния орган, следва да се отчете и спецификата, че броят на прекратените съдебни производства, които не са разгледани по същество, варира приблизително около броя на решените с актове по същество нох дела, като тази тенденция бележи относително постоянство.

От всички свършени дела в СНС процентът на свършените в срок до 3 месеца е в границата от 95% до 99%, а по отношение само на нохд – в границата от 61% до 88%, което индицира високо темпо на работа и достигнат от съдиите висок стандарт на правораздаване по отношение на срочността.

За целия период от постановените общо 122 присъди са обжалвани 109. От тях са потвърдени 26 - (23.85%), изменени са 30 - (27.52%) и са отменени 34 - (31.19%). По 19 присъди (17.43%) производствата за инстанционен контрол все още са висящи пред АСНС или пред ВКС.

За преодоляване на констатираните в Анализа на ВКС на цялостната дейност на СНС проблемни области и допуснати системни грешки в правораздавателната дейност, предложение излагам в следващата част трета на концепцията.

4. ДОСТЪП ДО ПРАВОСЪДИЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ДОВЕРИЕТО В РАБОТАТА НА СЪДА

АСНС предоставя преки информационни услуги на гражданите чрез монитори за насрочените дела, чрез и-нет страницата си, която се актуализира непрекъснато и съдържа информация за осъществяваната правораздавателната дейност и постановени съдебни актове. Чрез нея страните могат дистанционно да се информират за графика на съдебните заседания по насрочените за разглеждане дела, да извършват справки по делата, да се запознаят с докладите, отчетите, вътрешно-организационните актове, в това число и Вътрешни правила за достъп до обществена информация, банкови сметки, по които да бъдат внасяни сумите по такси и разноски по делата, информация за електронна поща, факс, адрес .

За подобряване на дейността на съдебната администрация по обслужване на гражданите и като антикорупционна мярка, е предвидена възможност за подаване на предложения и сигнали както по електронен път чрез сайта на съда, така също и чрез кутия за сигнали и оплаквания, разположена в тази част на сградата, където достъпът е неограничен.

АСНС провежда ежегодно Ден на отворени врати, като част от информационната кампания, стартирала през 2013г. по инициатива на ВСС. Откритите дни за посещение на съда се организират редовно, защото интереса и полезността им са установени през годините. Студенти от СУ „Св. Кл. Охридски“, специалност „Право“ и граждани се запознават със структурата и организацията на дейност на съда, в дух на откритост беседват със съдиите и журналист съдебен репортер. Така утвърдената практика е една от мерките за повишаване на правосъзнанието и правната култура на обществото, а така също и за изграждане и утвърждаване на положителен публичен образ на съдебната институция.

АСНС има изработени Правила за достъп на страните, медиите и гражданите до съдебните деловодства и съдебната зала, публикувани на сайта на съда. Има на щат служител пресаташе, който осъществява връзки с обществеността като информира медиите за делата, които представляват обществен интерес, улеснява достъпа до съдебната зала, като придружава журналистите, в случаите на присъствие на представители на пресата в съдебно заседание, изготвя съобщения за хода и резултатите по делата, които се публикуват на страницата на съда. Комуникацията ни с медиите

намирам на много добро ниво, като така утвърдената практика следва да се запази и продължи.

Водена от разбирането, че важен коректив за нашата дейност е оценката на неправителствения сектор, поставям като приоритетна задача, в случай че ми гласувате доверие, изграждане на партньорство между съда и гражданските организации.

Поддържаната от АСНС интернет страница, която се актуализира и допълва регулярно, има нужда от развитие в насока унифициране с тази на СНС, а като следваща цел и между всички съдилища, по реда на чл. 360е, т. 1 ЗСВ, за гарантиране на улеснен и по-бърз достъп до представената информация. Изхождайки от разписаната в разпоредбата на чл. 411а, ал. 3 НПК специална компетентност на СНС и АСНС по отношение на категория дела за престъпления, извършени в чужбина, отчитайки, че не са единични случаите, при които чуждестранни граждани са участници в наказателните производства, е наложително изработване и поддържане на чуждоезикова версия на сайта на един от официалните езици на общността.

5. ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА СЪДИИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Всички магистрати от АСНС разглеждат необходимостта за постоянно повишаване на професионалната си квалификация като част от своите задължения.

Съдиите от АСНС работят активно за развитие и обогатяване на професионалния си капацитет чрез самоусъвършенстване и изучаване новите постановки в правната наука и съдебна практика. Участват в национални и международни обучителни програми и квалификационни курсове на НИП и Европейската мрежа за съдебно обучение, в смесени обучения с други институции - съвместно с поканени като лектори съдии на ВКС на РБ, семинари, организирани от АСП и СНС с лектори съдии от АСНС. Магистратите са взели участие в обучения в областта на наказателното право и европейското право, правата на човека, част от проект на Националния институт по правосъдие, реализиран в рамките на европейската програма

ОПАК - „Комплексна и устойчива програма за обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз“.

Съдии от АСНС са взели участие в семинар на тема „Борба с организираната престъпност в САЩ“, организиран от Държавния департамент на САЩ и проведен в градовете Вашингтон, Пенсилвания и Чикаго.

В продължение на проект "Компетентна съдебна система и повишаване на капацитета и ефективността в правораздаването чрез обучение" по ОПАК, реализиран от НИП, магистрати са придобили, в съответствие с „Общата европейска езикова рамка“, образователно-квалификационна степен “С1” по английски език и по френски език.

През 2014 г. и 2015 г. магистрати са приключили успешно краткосрочен стаж в различни европейски държави по Програмата за обмен на Европейската мрежа за съдебно обучение. Участвали са и в учебна визита за магистрати в Съда на Европейския съюз в Люксембург и в ЕСПЧ в Страсбург.

Служители от съдебната администрация са участвали в специализирани семинари и обучения, организирани от НИП, ВСС, ДКСИ за обучение по защита на класифицираната информация. За всички съдебни служители е проведено специализирано обучение за работа с Автоматизираната система за управление на делата /АСУД/ в съда, а на съдебните секретари и за работа с модул „Заличаване на лични данни“ от Автоматизираната система за управление на делата /АСУД/.

В рамките на проект "Компетентна съдебна система и повишаване на капацитета и ефективността в правораздаването чрез обучение" по оперативна програма "Административен капацитет", реализиран от НИП, двама съдебни служители при АСНС са преминали през курс на чуждоезиково обучение по английски език. Единият е придобил образователно-квалификационна степен “В2” а другият - ниво „Правен“.

За проверка на постигнатите от обучителния процес резултати намирам за правилно решение, ако ми гласувате доверие, да изисквам в бъдеще извършване на анализ и оценка на качеството на всеки обучителен курс и проследяване на ефекта от провежданите обучения по осигуряване на необходимата допълнителна квалификация и пряко по отношение качеството на правораздавателната практика, резултатите от които бъдат съвместно

обсъждани и с представители на НИП за преценка на нови насоки за осъществяване на дейността.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА АПЕЛАТВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД. МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ПРОБЛЕМИ

1. ПОВИШАВАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА АДМИНИСТРИРАНЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД ЧРЕЗ УКРЕПВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА СЪДИЙСКОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Основна отправна точка и цел на концепцията ми е гарантиране институционалната независимост на АСНС чрез въвеждане на нов модел на добро и отговорно управление посредством механизмите на професионално самоуправление от страна на съдиите. Считаю, че АСНС разполага със значителен магистратски ресурс, с професионална експертиза и опит, който не се използва оптимално в процеса на управление.

В тази насока и при пълно съобразяване с правилата на ЗСВ, предвиждам съвкупност от мерки, насочени към въвличане и все по-активно ангажиране на всеки от съдиите в администрирането на органа на съдебна власт, в който работи и съдебната власт като цяло.

Акцент в управленската ми дейност, ако получа Вашето доверие, ще бъде да стимулирам активността на общото събрание по всички въпроси, свързани с организацията на дейността на съда, включително и тези, свързани с упражняване на организационните правомощия на председателя. Ще работя за поставяне реализирането на ключови управленски правомощия във функционална зависимост от изградено, на принципа на вишегласието, решение на пленарния състав на АСНС.

Този подход има за цел предоставянето на възможност за възраждането на свободния професионален дебат по конкретни въпроси, отчитане на становището на съдиите при управлението на органа на съдебна власт и

формиране на консенсуси за нужните промени, приобщаването и ангажиране на съдиите с процесите на администрирането и засилване на отговорността им към състоянието на АСНС, получаване на автентична обратна връзка за ефективност на управленските действия. От друга страна, участието на широк кръг магистрати в работата по осъществяване на дейности по администрирането на съда, не само чрез становища и консултативно-помощни функции, но и пряко при формиране и вземане на управленските решения, води до създаването на ефективни организационни гаранции за прозрачността на процеса на управление, както и на механизми за контрол и на засилване на отчетността на административния ръководител и неговия заместник пред професионалната общност.

За реализирането на тази стратегическа управленска цел ще предприема следните мерки:

1.1. На първо място, за пълноценно и легитимно изпълнение на правомощията си, колективният орган на управление, какъвто представлява общото събрание на съдиите, следва в оперативен порядък да приеме вътрешни правила за организацията на дейността си, съгласно новата разпоредба на чл. 85, ал. 3, т. 6 ЗСВ, приложима по силата на преpraщачата норма на разпоредба на чл. 107в, вр. Чл. 104, ал. 2 ЗСВ.

1.1.1. Предвиждам избор на временна комисия, в посочен от съдите състав, като помощен орган на общото събрание, която да изготви проект на правилата, след което да го внесе за обсъждане и приемане от пленарния състав.

1.1.2. Следва внимателно да се акцентира върху реда за свикване на Общото събрание. Значимата ръководната функция на този орган, уважението към участието и отговорното отношение на всеки съдия, задължително определят уведомяването да се извършва с лична писмена покана до всеки магистрат, с посочване на датата, мястото, часа на провеждането и на дневния ред, като се предоставят и писмените материали за заседанието.

Намирам за наложително да се преустанови недобрата практика за уведомяване чрез общо съобщение, окачено на таблото за съобщения в стаята за отдих;

1.1.3. Да се посочи, че не се допуска гласуване „въздържал се“;

1.1.4. Общото събрание следва да приеме програма за работата

си, в която конкретизира дейностите си по съответните приоритети;

1.1.5. При хипотеза на заявено искане от всеки магистрат за решаване от Общото събрание на въпрос, включен в компетентността му, ще предприема действия по неговото свикване без необходимост от активиране на процедурата по чл. 107в, вр. чл. 104, ал. 4 ЗСВ;

1.2. Ще предложи на общото събрание обсъждане на разпределението на съдиите по състави и определяне персонално на членовете им;

1.3. Разработване и приемане от общото събрание на съдиите на правила за определяне на товареността на председателя на съда и на неговия заместник по реда на чл. 85, ал. 3, т. 7 ЗСВ; Ще поставя на оценка пред общото събрание съществуващите Вътрешни правила за случайно разпределение на делата и тяхното изпълнение при стриктно прилагане на принципа за случайно разпределение на делата с ясен и изчерпателен регламент на изключенията. Ще предложи да се обсъди необходимостта от актуализирането им и потребността от допълнително детайлизиране на групите дела, с оглед по-справедливо разпределение.

1.3.1. Следва да се преосмисли потребността от разделяне в самостоятелни групи дела производствата по съдебен контрол по първоначално вземане на мярката за неотклонение задържане под стража по чл. 64 НПК и тези по изменение на търпяната най-тежка мярка за неотклонение по чл. 65 НПК, тъй като необходимо присъщото време за разглеждане и приключване на тези категории дела е различно. Такъв подход се налага предвид усложнения характер и тежест на първите, произтичащи от значително по-големия брой участници /поддържана трайна тенденция е искането да касае всички известни участници в организираната престъпна група/. Тази специфика на производствата ангажира несъпоставимо по-голям и по-интензивен, с оглед краткия срок до датата на съдебно заседание, времеви и професионален ресурс, полагане на значително по-големи усилия от страна на съдиите по запознаване с делото и предварителната подготовка, предопределя и по-дългото продължаване във времето на процеса;

1.4. Като важна и неотложна задача ще инициiram включването в дневния ред на общото събрание обсъждането на промени с цел усъвършенстване на правилата за регулиране на индивидуална натовареност по програмния продукт на ВСС.

Обективната и справедлива преценка на натовареността не може да се извърши без отчитане на индивидуалния коефициент на натовареност на всеки магистрат за определен период от време, например помесечно и генерирането на тази величина от електронната система при последващо разпределение на постъпилите дела. Неотразяването и неотчитането при новото разпределение на този персонален коефициент от електронната програма, в отклонение от принципа за съразмерност, неминуемо би довело до нарушаване на баланса на разпределение и по тежест, а не само по брой и вид дела.

Общото събрание следва да дебатира и вземе конкретни предложения концентрация на тежки дела, с усложнения в сравнение с обичайните, с увеличен коефициент на тежест, макар и от различни групи, при един и същ докладчик да не се допуска. Тази практика се отразява негативно на срочността и на отчетността на съдията, не способства за увеличаване на личната му мотивация, поради което пленарният състав следва да предприеме организационни и други подходящи мерки за нейното преодоляване, както и отправяне на предложения до ВСС за отстраняване на недостатъците и пропуските и усъвършенстването на този програмен продукт.

1.5. За постигане на по-добра организация по насрочване на делата ще предложи дебатиране идеята за съставяне на обща малка срочна книга на насрочените, съобразно календарния график, дела по състави, която да съдържа в синтезиран вид информация за предстоящи, при допуснато въззивно съдебно следствие, процесуални действия и брой участници за съдебно заседание.

По този начин би могло да се изгради прогноза за времевите граници на продължителност на съдебните заседания и правилна преценка при насрочване и отлагане на делата, равномерно натоварване на графика за всички заседателни дни, подобряване на предварителната организация, недопускане насрочване на голям брой дела за една дата и неминуемо изчакване на съставите, предвид наличието на една съдебна зала.

1.6. Упражняване от общото събрание на постоянен и всеобхватен контрол и отчетност за подобряване срочността на процеса и ускоряване на производството.

За достигането в дейността на АСНС на възприетия стандарт на разумен срок, закрепен в чл. 6.1. ЕКЧПОС и чл. 22, ал. 1 НПК ще предложи

на обсъждане идеята съдът да разработи и прилага политика за дисциплиниране на производствата, за недопускане забавено правораздаване и прекомерна продължителност на производството, за въвеждане на механизми за бързина, обективност и отчетност на провежданите съдебни производства.

1.6.1. Ежемесечно ще изисквам справка от електронната деловодна система на АСНС, която ще предоставям на вниманието на общото събрание, за анализиране на причините за неприключване на делата в разумен срок и очертаване на стимулиращи и дисциплиниращи мерки за тяхното преодоляване. Резултатите от справката следва да се съчетаят и с определянето на сложността на делата, фактическа или правна, която безспорно е решаващ показател за индивидуалната натовареност на всеки съдия.

1.6.2. Ще се дефинират конкретните причини за отлагане на делото и те ще се подлагат на внимателен анализ, като се прецизира дали отлагането е резултат на процесуалната дейност на съда - необезпечаване на процесуална дисциплина, незадълбочена предварителна подготовка, непроучване на делото и формално упражняване на правомощията по чл. 327 НПК по допускане на доказателства в закрито заседание, непроведено всеобхватно съдебно следствие и неизясняване от фактическа страна на делата от СНС, обусловили провеждането на въззивно съдебно следствие.

1.6.3. Ще се отграничават хипотезите, при които въпреки субективните усилия за срочно решаване, забавянето хода на процеса е резултат от поведението на участниците в него – недобросъвестно упражняване и злоупотреба с права и неприлагане от съдебния състав на законовия санкционен механизъм.

1.6.4. В дневния ред на усилията за подобряване срочността на процеса и ускоряване на производството отражение следва да намери изискването делата да се отлагат за максимално кратък срок, съдебните актове да се постановяват в законоустановения срок.

1.6.5. Намирам, че стимулиращо действие ще изиграе обсъждане ежемесечно на изготвените анализи за изпълнение на посочените по-горе показатели на общо събрание на съдиите, в условия на диалогичност, откритост и честност, при лична отговорност на всеки магистрат, който дава

отчет по движението на делата и предлага мерки за ефективен контрол и самоконтрол.

1.6.6. При всеобхватна оценка на фазите, в които трайно се наблюдава забавяне – при подготовка, разглеждане или решаване на делата, общото събрание следва да дефинира проблемите и набележи механизми за бързото им предотвратяване и преодоляване.

1.6.7. Ще предложи на общото събрание, при констатиране на системни или повтарящи се грешки в работата на магистрат, осмисляне и анализ на конкретните системни причини за един или друг проблем, въвеждане на мерки за позитивна мотивация и професионално усъвършенстване, предхождащи прибягването до санкции.

1.7. За засилване отговорността на съдиите за качеството на правораздавателната дейност и за подобряване на съдебната практика, ще съблюдавам стриктно спазване на задължението на общото събрание на АСНС /чл. 85, ал. 3, т. 8 ЗСВ/ за обобщаване и анализ на съдебната практика, както собствената такава, така и тази на СНС, по въпроси, разрешавани неправилно или противоречиво.

1.7.1. Комплексният подход и всеобхватният характер на осъществената от комисиите от съдии от ВКС аналитична дейност на цялостната работа на двата съда от началото на правораздавателната им дейност до края на 2015 г. предопределя нуждата от съответно незабавно планиране на поредица от последователни общи събрания, с докладчици по направленията на проверката и детайлно и изчерпателно изучаване по раздели на констатациите по доклада.

Следва отделно да се разгледа специфичната проблематика на разпореждания на съдия-докладчик, постановени по реда на чл. 249, ал. 1 вр. чл. 248, ал. 2, т. 3 от НПК, на разпорежданията, постановени по реда на чл. 250, ал. 1, т. 2 от НПК, на определенията, постановени по реда на чл. 288, т. 1 от НПК с акцент ясно отграничаване на категорията процесуални нарушения, които не могат да се квалифицират като съществени или не съставляват процесуални нарушения въобще, с цел недопускане на прекомерен процесуален формализъм, което рефлектира върху сročността на наказателното производство и удължава общата продължителност на процеса, предварително много добро проучване на материалите от досъдебното производство, независимо от „изключително кратките срокове

по чл. 411д, ал. 2 от НПК, напълно несъобразени с обема, тежестта на делата и спецификата на престъпната дейност“, както е констатирала комисията, своевременно установяване и изчерпателно посочване на нарушенията, недопускане няколкократно последователно прекратяване на съдебни производства, като се вземе предвид устойчиво поддържаното за периода на проверката относително високо ниво на върнатите в предходна процесуална фаза от съдията-докладчик дела, обстоятелство, в пряка зависимост от качеството на обвинителния акт и законосъобразното провеждане на разследването.

На следващо място, на база на конкретно постановените съдебни актове - присъди, включително и тези по глава двадесет и седма от НПК и съдържанието на отменителните решения на ВКС и на АСНС, пленарният състав на двата съда трябва да подходи с дължимата критичност за преодоляване на установената неприемлива практика относно съдържанието на съдебните актове. Да се обсъдят системните пропуски и грешки по ненужно описателни диспозитиви на присъдите, оскъден доказателствен анализ, изчерпващ се с буквално възпроизвеждане или изброяване на доказателствените източници.

Следва да се обсъдят и констатираните от проверката недостатъци на съдебните актове, постановени по реда на глава 26 НПК и глава 29 НПК и изпълнят препоръките относно съдържанието на съдебните актове с ясно обособени мотивна и диспозитивна част, ясно и точно да се посочва основанието, на което се прекратява производството по чл. 369 от НПК, да не се допускат непълноти в диспозитива. Процедурата по чл. 369 от НПК да не се прекратява с внасянето на обвинителен акт от прокурора за разглеждане в съда, а да се изчака нейното окончателно приключване, преодоляване на прекомерната снизходителност при индивидуализация на наказателната отговорност в производствата по глава 29 от НПК, прецизно изписване на инкриминираното престъпление досежно предмета на престъплението, стриктно да се спазва разпоредбата на чл.384, ал.3 от НПК.

Необходимо е набелязване и изпълнение на организационни действия за недопускане на констатираното неравномерно общо натоварване на отделните съдии в СНС, така и с отделните видове производства.

С особено внимание, отговорност и професионална безкомпромисност общите събрания на АСНС и СНС следва да обсъждат, в дух на откритост и

свободен професионален дебат, установените от извършената комплексна проверка системни нарушения и недобри правораздавателни практики.

Така направените изводи от проверките следва да се отразят в нарочен регистър, да се създаде база данни от извършените проверки, да се набележи съвкупност от мерки, които да се приложат в срок, като се отразят и резултатите по отстраняване на констатираните слабости, по преодоляване на негативните оценки и постигане на висока ефективност на функциониране на специализираните наказателни съдилища.

Подобен подход намирам за наложителен за уеднаквяване на практиката на съдилищата и за постигане на предсказуемо и качествено правосъдие.

1.7.2. За всяка съдебна година предвиждам, съобразно изготвен годишен план и предварително планиране, провеждане на съвместни общи събрания на съдиите от АСНС и СНС, на които да се дебатират основни проблеми на правораздаването, администрирането и движението на делата, като по този начин ще се доведе до бързо отстраняване на противоречия в пряката ни работа. При инициатива от страна на съдиите ще свиквам незабавно общо събрание за преодоляване и недопускане на неправилна и противоречива съдебна практика, като при необходимост ще търсим активно подкрепа и участие в професионалния дебат и на съдии от ВКС.

Следва да се провокира и стимулира активност сред съдиите от СНС за предложения до Общото събрание на Апелативен съд за обобщаване и уеднаквяване на практиката и обсъждане на спорни въпроси.

В случай, че и след прилагането на този законов способ противоречивата съдебна практика между двата съда не може да бъде успешно преодоляна, следва да се сезира Председателят на ВКС за преценка за инициране тълкувателна дейност на върховната съдебна инстанция по наказателни дела – ОСНК, по реда на чл. 125 ЗСВ.

1.7.3. Да се обсъди използване и в по-нататъшната работа на утвърдения и с изключителна полезност инструментариум за устойчиво повишаване качеството на правораздаването - съвместните срещи, семинари, дискусии, между съдии, прокурори, адвокати и представители на досъдебното производство за обобщаване и анализиране на причините за отлагане на делата, предприемане на организационни мерки за преодоляване

на факторите, водещи до забавяне движението и администрирането на делата, за недопускане нееднакво тълкуване и прилагане на закона, при което върнатите за доразследване дела да са до минимум и се увеличава процентът на решените дела в разумен срок.

1.8. Считам за особено важна дейността на общото събрание на съдиите по регулярен анализ на конкретните системни причини за отменените и изменени съдебни актове по категория дела.

1.8.1. В тази насока и в изпълнение на препоръките, съдържащи се в Акт с резултати от извършена проверка от ВКС през 2016 г., ще организирам обсъждане на идеята за създаване на база данни за отменените и изменени съдебни актове на АСНС с цел системно провеждане на задълбочена и всеотнашна оценка от общото събрание на съдебните решения на ВКС и на най-често допусканите нарушения на закона и основанията за отмяна и изменяване на решенията.

Ще се проследят съществуват ли отклонения в практиката на съдилищата от възприетата от ВКС, както и противоречива практика на съдебни състави на АСНС по идентични казуси, като след идентифициране на проблемите се формират конкретни препоръки за уеднаквяване и хармонизиране на съдебната практика с цел подобряване на правораздавателната дейност.

С протоколите на общите събрания на АСНС е наложително да се запознае общото събрание на СНС, както и осъществяване на последващ мониторинг за изпълнение на указанията.

Аналогична дейност, по отношение на отменените и изменени от въззивния съд съдебни актове, е необходимо да бъде осъществявана и от общото събрание на СНС.

По този начин ще се уеднаквява приложението на материалния и процесуалния наказателни закони и ще се преодолеят причините за повторемост на недостатъците в работата.

1.8.2. Да се анализира качеството на дейността на СНС с оглед на осъществения инстанционен контрол при извършване на системни тематични проверки по чл. 107в, вр. чл. 106, ал. 1, т. 7 ЗСВ.

1.9. Общото събрание, като един от инструментите на

професионално самоуправление, ако ми гласувате доверие, ще предприеме практически действия по анализиране и преодоляване на причините за осъдителните решения пред ЕСПЧ и спазване на международните стандарти в областта на правата на човека.

Ще инициирам периодичното обсъждане на делата на ЕСПЧ - както тези, по които страна е България, така и ключовите такива.

1.9.1. Общото събрание ще подложи на оценка съдебната практика на съда от гледна точка изследване на причините и формулиране на конкретни мерки за преодоляване на нарушеното право на справедлив процес, за осъществяване на правосъдие, синхронизирано с правото за правата на човека и недопускане нарушения на Конвенцията в съответните висящи производства.

1.10. Ще предприема управленски действия /чл. 107в, вр. чл. 106, ал. 1, т. 8 ЗСВ/, в случай че получа Вашето доверие, за провокиране формирането и изразяването от всеки един от съдиите на АСНС и на СНС, на активно становище по годишния отчетен доклад за дейността на съда /чл. 85, ал. 3, т. 4 ЗСВ/, за резултатите от управленската дейност, по изпълнение на краткосрочните и стратегически задачи по управлението. В случай на несъгласие с конкретни констатации и изводи, ще подложат на обсъждане от общото събрание на евентуалните различни позиции, с цел постигане на общо решение и приемане на доклада, както и последващото му публикуване на интернет страницата на съда.

1.11. Следва се утвърди практиката общото събрание на съдиите стриктно да изпълнява задълженията си за даване на становища по тълкувателни дела. Да провежда дебати, изказвания, разисквания и формиране на преобладаващо мотивирано мнение по искания за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления. Това ще спомогне за повишаване активността на съдиите и авторитета на съда, в какъвто смисъл са препоръките в Акт с резултати от извършена проверка от ВКС през 2016 г.

1.12. Сериозни усилия ще положи, ако получа Вашето доверие, за мобилизиране ресурса на общото събрание на АСНС при решаване на въпросите, свързани с професионалната квалификация на магистратите и съдебните служители.

1.12.1. Ще поставя на изслушване различни становища за

адекватност на учебния програмен материал на НИП и областите на подготовка, за партньорство и координация с неправителствените организации при разработването и провеждането на обучителни програми, адаптиране на програмите по отделните обучения с оглед постигане на по-голяма практическа насоченост,

1.12.2. Включване на обучения, подготвящи съдиите за усъвършенстване на правораздавателната практиката с допълнителни умения /чужди езици, счетоводство, компютърна компетентност, създаване на модул за обучение по комуникационни умения за магистрати и служители и др./;

1.12.3. Привеждане на учебните програми в съответствие с принадлежността ни към правовото пространство на ЕС и СЕ;

1.12.4. Така придобитите знания и умения следва да бъдат популяризирани и споделяни със съдиите и съдебните служители, като по възможност се запознават и с предоставените от учителите учебни материали.

1.12.5. Намирам за уместно обсъждане на идеята за задължително първоначално професионално обучение на съдебните служители при постъпването им на работа и запознаването им, чрез подходящи форми на обучение, с правилата на професионалната етика.

1.13. При упражняване на правомощията си по общо административно ръководство на АСНС /чл. 107в, вр. чл. 106, ал. 1 т. 12 ЗСВ/, в случай че ми гласувате доверие, ще поставя на вниманието на общото събрание обсъждане и преценка на щатното разписание на администрацията на съда. Ще се извърши анализ на текущото състояние като се вземат под внимание постигнатите резултати.

1.13.1. Предвид достатъчност и обезпеченост с човешки ресурси, ще предложа на пленарния състав на АСНС оптимизиране на съдебната администрация чрез реорганизация, разкриване на вътрешни резерви по съвместяване на дейности, взаимна заменяемост.

1.13.2. В тази насока ще предложа разработване и утвърждаване на Вътрешни правила за организацията и управлението на човешките ресурси в АСНС.

1.13.3. Изработване на политика за целенасочен подбор и гарантиране на доверието в конкурсите за назначаване чрез прозрачни и честни процедури, в условия на конкуренция, на най-подходящите

служители, с предварително изградена опитност, задължителното им първоначално и последващо специализирано обучение за изпълнение на функциите, придобиването на знания по информационни технологии предвид задължението за обмен на информация основно по електронен път, изучаване правилата на професионална етика и насърчаване спазването на етичните регулации съобразно Етичния кодекс на съдебните служители.

1.13.4. Ще предложи на общото събрание обсъждане на механизъм за оптимизиране, чрез въвеждането на електронни услуги, на натовареността на служителите в областта на правораздаването, утвърждаване на обективното отчитане на качеството на работата им на основата на норми на индивидуална натовареност,

1.13.5. Въвеждане на времеви стандарти за администрирането на отделните видове дела

1.13.6. Стимулиране повишаването на професионалната им квалификация чрез механизмите на периодично атестиране, оптимизирането на въведените и прилагани критерии и процедури за атестиране.

1.13.7. С цел осъществяване на двупосочна връзка, на надеждна вътрешно-организационна комуникация, отдалечаване от модела на комуникация „отгоре-надолу“, да се обсъди планиране и провеждане на регулярни общи събрания между съдебната администрация и съдиите и дискусиа по актуални теми и въпроси.

1.14. Широко застъпване на дискусиите относно адекватност на планиране, икономично разходване, финансова дисциплина и прозрачност на бюджета, като инструмент за добро и ефективно управление и отчетност, предвид подготовка за въвеждане модела на програмното бюджетиране, съобразено с емпирично обосновани стандарти и обвързано с обективна оценка на разходите по видове дела.

2. ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ В РАБОТАТА НА АСНС ПОСРЕДСТВОМ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ. ОБЛЕКЧАВАНЕ ДОСТЪПА ДО ПРАВОСЪДИЕ ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА Е-ПРАВОСЪДИЕ

Развитието на компютърните и информационните технологии трансформира революционно, като модернизира, начина на работа и администриране на правосъдните институции в насока максимално повишаване нивото на тяхната прозрачност, ефективност и сигурност. Високото качество на предоставяните електронни услуги е средство за облекчаване и равен достъп до правосъдие от страна на гражданите и бизнеса. Чрез него ще се намали административната тежест, ще се подобри ефикасността и ефективността на администрацията и повиши доверието на обществото в правораздавателната дейност. Леснодостъпните електронни услуги ще създадат възможност за повишаване на прозрачността при осъществяване на правосъдие, както и на отчетността при функциониране и управление на АСНС.

Като административен ръководител, ако получа Вашето доверие, ще насоча управленската дейност на АСНС за постигане на целите, залегнали в Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014-2020 г., като основополагащ документ, разработен съгласно програмите на правителството на Република България за развитие на електронното управление и инициативата на Европейската Комисия i2020.

Въвеждането и ускореното прилагане на средствата на е-правосъдие, като един от основните приоритети, разглеждам като процес на паралелно извършване на организационни промени и придобиване на нови знания.

За поэтапното преминаване към обмен на информация основно по електронен път е необходимо извършването на следните действия:

2.1. Да се извърши, съгласувано с ВСС, анализ и идентифицира състоянието на съществуващите технологични ресурси и степента им на пригодност за последващо използване при реализиране на средствата за електронно правосъдие; на техническата обезпеченост с ИТ ресурси и на необходимостта от осигуряване на допълнителна такава;

2.2. Подмяна на морално и материално остаряло техническо оборудване съгласувано с ВСС;

2.3. Повишаване на информационната сигурност при достъпа, е-комуникацията между АСНС, органите на съдебната, изпълнителната власт и гражданите и съхранението на данните в информационните масиви;

2.4. Продължаване поддържането на достъп и извършване на справки в диалогов режим на работа с данни от автоматизираните информационни фондове на Национална база данни „Население“;

2.5. Обмен на електронни документи между АСНС и други органи на съдебната власт;

2.6. Преминаване от обмен на електронни документи към достъп до електронни документи;

2.7. Преобразуване на хартиени документи и доказателствени материали, чието естество позволява това, в електронни такива;

2.8. Въвеждането на система за поэтапен обмен по електронен път на досъдебните производства или поне на обвинителните актове

2.9. Осъществяване на комуникацията с Прокуратурата по електронен път, като на прокурорите се осигури и отдалечен достъп до делата;

2.10. Гарантиране достъп в съдебно заседание на съда и страните до документите на електронното досие;

2.11. Изпращане при обжалване на съдебни актове на електронното досие на делата;

2.12. провеждане от системния администратор на текущи обучения на съдебните служители, съобразени с необходимостта от придобиване на нови знания по информационни технологии и опериране с електронни дела и документи;

2.13. Популяризиране, включително и чрез интернет страницата на съда и насърчаване използването от страна на гражданите на електронните пред традиционните средства за достъп до услуги.

Считам, че предвид влизането в сила на 10.08.2019 г. на разпоредбата на чл. 360в, ал. 2 ЗСВ, следва да се осигури своевременен обмен на информация, активно да се търси и изучава добрият практически опит на свързаните до момента с Единния портал за електронно правосъдие съдилища, които експериментално прилагат Правилата на ВСС за достъп до електронни съдебни дела в този портал.

3. СИСТЕМАТИЧНА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА, ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОНФЛИКТА НА ИНТЕРЕСИ И УКРЕПВАНЕ НА ЕТИЧНАТА РЕГУЛАЦИЯ

3.1. ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА

Корупцията, като негатив на държавното управление в България, е особено чувствителен проблем на съдебната власт, тъй като именно нейните институции са призвани да разкриват, разобличават и наказват корупционни актове в останалите обществени сектори. Ето защо, на специфичните условия за вкореняване на корупцията в системата, довели до корумпиране на процеса на упражняване на съдебната власт и отслабване на съдебните институции, следва да се противодейства чрез интегриран подход, който предвижда система от принципи, ефективни механизми и мерки.

Всяко ограничаване на независимостта на съда е форма на неправомерно влияние, поради което важно е да се подчертае основната функция на ВСС да брани независимостта на съдебната система.

Ключова предпоставка за превенция на корупцията и повишаване на доверието в правосъдието, това е човешкият ресурс.

В АСНС работят високо мотивирани съдии и съдебни служители, с правилно разбиране за обществената си роля, покриващи високите морални стандарти на почтеност.

Основният инструмент за противодействие и ограничаване до минимум на корупцията са превантивните действия. На тази плоскост ще работят за Осигуряване на пълна публичност, прозрачност и отчетност при осъществяване дейностите по администриране на АСНС чрез прилагане на следните мерки за борба с корупцията:

3.1.1. Стриктно спазване на принципа на случайния подбор при електронно разпределение на делата съобразно поредността на постъпването им; Положителна стъпка е въвеждане на практика на определяне на съдия-докладчик по дела с голям обществен интерес публично, в присъствие на обществеността, за което се публикува съобщение на интернет страницата на съда;

3.1.2. Публикуването в реално време на всички постановени съдебни актове в информационната система на съда;

3.1.3. Публикуване на отчетите за дейността на съда;

3.1.4. Внедряване на система за приемане и обработване на жалби и сигнали за корупция чрез интернет страницата на АСНС;

3.1.5. Предприемане на адекватни мерки срещу корупционни практики с ангажиране становище на комисията по професионална етика и на общото събрание на съдиите; оценка на ефективността на мерките и публичното им оповестяване;

3.1.6. Популяризиране сред обществеността на пощенската кутия в съдебната сграда, предназначена за сигнали за корупционни практики;

3.1.7. Подобряване на утвърденото конкурсно начало при назначаване на съдебни служители чрез усъвършенстване прозрачността на правилата за провеждане на конкурсите:

- набиране на максимална информация от различни източници за морално - етичните качества на кандидатите,

- предоставяне на възможност на общото събрание на съдиите да се обсъждат техните кандидатури;

3.1.8. Засилване на антикорупционното сътрудничество между държавните институции, НПО и средствата за масово осведомяване и разработване на конкретни програми с оглед формирането на обществен климат на нетърпимост и противодействие на корупцията.

3.2. ДЕЙСТВИЯ ПО УТВЪРЖДАВАНЕ НА КОДЕКСА ЗА ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ МАГИСТРАТИ И ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

3.2.1. Постоянно обучение на съдиите и съдебните служители по правилата на професионална етика;

3.2.2. Утвърждаване ролята на комисията по професионална етика към АСНС;

3.2.3. Разработване и публично обявяване на сайта на съда на правилата ѝ за работа;

3.2.4. Самосезиране на комисията по професионална етика при съобщения в средствата за масова информация за прояви на съдии от АСНС, нарушаващи етичните правила или случаи на корупция;

3.2.5. Периодична отчетност за работата пред общото събрание на съдиите.

3.3. КОНТРОЛ НА КОНФЛИКТА НА ИНТЕРЕСИ И НЕСЪВМЕСТИМОСТТА

3.3.1. Своевременно подаване на декларации пред Сметна палата, НАП и ВСС за конфликт на интереси от страна на съдиите и съдебните служители;

3.3.2. Публичен достъп до информацията в представените електронни декларации за обстоятелства, свързани с предотвратяване и установяване конфликт на интереси и имуществени декларации на съдиите и съдебните служители;

3.3.3. Поддържане на създадения регистър на отводите и разработване на електронен публичен регистър на отводите, включващ исканите отводи и мотивите, с които са уважени или не за всеки съдия и поставянето му на интернет страницата на съда

4. ГАРАНТИРАНЕ ДОВЕРИЕТО В АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД ЧРЕЗ ЕФЕКТИВНИ ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОТНОШЕНИЯ И ЗАСИЛВАНЕ НА ДИАЛОГА С ГРАЖДАНИТЕ

Преодоляването на дълготрайните негативни тенденции в общественото доверие, резултат от ниска степен на прозрачност и ненадеждна външна комуникация между съдебната власт и различните външни публики, следва да се осъществи чрез прилагане на очертаните в ключовата Комуникационна стратегия на съдебната власт 2014-2020, План за действие за изпълнение на комуникационната политика на ВСС 2014 -2018 и Медийна стратегия на съдебната власт стандарти, инструменти и подходи по въпросите на публичната комуникация.

АСНС и СНС, като нови органи на съдебна власт, в процес на институционално укрепване, се нуждаят от стратегически съюзници, в лицето на ВСС, чрез методическа помощ и на ВКС, които да подпомогнат

изграждането и утвърждаване на новия им образ пред обществото на отговорни и независими правораздавателни институции.

Върху външния публичен образ на АСНС определящо значение, като рефлектират пряко, оказват състоянието и качеството на отношенията в този орган на съдебна власт - общността на магистратите и съдебната администрация и между него и подведомствения му СНС. Нарушената вътрешна институционална комуникация се отразява на ефективността, бързината на правораздаването, както и на образа, който съдилищата създават в публичното пространство, води до влошаване на прозрачността вътре в съдебната власт.

В резултат на съвременно проведената през 2015 г. дискусия между съдиите от АСНС и СНС, с участие на Председателя на ВКС и Заместник-председателя на ВКС и Председател на Наказателна колегия, беше постигнат консенсус по въпроса, че изграждането и поддържането на доверие изисква целенасочени усилия и постоянство от всеки един представител на съдебната власт при осъществяването на професионалните му задължения. Последователни и постоянни всекидневни усилия в зададената посока на укрепване на положителните промени и трайно подобряване на отношенията следва да се осъществяват и от двата органа на съдебна власт.

В основа на работата си за повишаване на доверието към АСНС поставям осъществяването на пълноценна вътрешна комуникация и развиването на ефективни работни отношения с органите и звената на съдебната власт на всички равнища /Висш съдебен съвет, Инспекторат към ВСС, ВКС, Прокуратура/ с отчитане на специфичното място, дейности и роля на всеки от тях, следване на принципите на прозрачност, отчетност и откритост към гражданите и гражданското общество и прилагане на най-добрите европейски практики в областта на комуникацията на съдебната власт.

Подобряването образа на АСНС в публичното пространство поставя необходимостта от промени в комуникационния модел и въвеждане на нови механизми на общуване с различните външни публики и целеви общности извън съдебната власт: законодателна и изпълнителна власт, специализирани структури на Европейския съюз в областта на правосъдието и вътрешните работи, специализирани европейски структури, включително Евроджъст, Европейска съдебна мрежа, професионална общност - професионални и

съсловни организации, ангажирани с развитието и подобряване работата на съдебната система, адвокати, гражданско общество и неправителствени организации, традиционни и „нови“ медии, обществото като цяло.

Тези промени следва да гарантират справедливост, честност, истина, законност, откритост, баланс.

За постигането им следва да се работи в следните насоки:

- внедряването на информационни технологии, които позволят правно регламентиран открит равнопоставен отдалечен електронен достъп, чрез сайта на съда, като специфична медия, до документи и информация от правораздавателната и административна дейност на този орган на съдебна власт, а от друга страна

- необходимостта от по-нататъшна професионализация на комуникацията чрез разширяване ролята на експерт „Връзки с обществеността“, подобряване на комуникационната компетентност на АСНС и утвърждаване на усилията за неговата работа да се говори с ясен, разбираем и достъпен за обществото език.

4.1. Ще положи усилия, ако получа Вашето доверие, за утвърждаване на механизмите на взаимодействие с органите на законодателната и изпълнителната власт при строго спазване на принципа на независимост на съдебната власт, като една от ценностите на модерното демократично общество и правовата държава и преодоляване възможностите за политическа намеса в работата на съда, а именно:

4.1.1. Провеждане на срещи с представители на законодателната и изпълнителната власт за обсъждането и формирането на политика в областта на правосъдието;

4.1.2. Участие в работни групи с представители на законодателната и изпълнителната власт;

4.1.3. Предоставяне на анализи, доклади, резюмета, становища, предложения на изпълнителната и законодателната власт;

4.1.4. Предоставяне на изградени, след дебатиране на общо събрание на съдиите, становища по законопроекти и подзаконови нормативни актове, съгласно регламента на чл. 107в, вр. чл. 104, ал. 2, вр. чл. 85, ал. 3, т. 5 ЗСВ;

4.2. Развитие, усъвършенстване и директно взаимодействие със специализираните структури на Европейския съюз по проблеми в областта на

организираната престъпност, на реформата на съдебната система и на формиране на общо европейско правно пространство чрез следните мерки:

4.2.1. Активно участие в международни форуми – срещи/семинари/кръгли маси. Съдиите от АСНС прилагат европейско законодателство, обучават се и работят със свои европейски колеги.

4.2.2. Създаване и поддържане на лични контакти с лидери на мнение в светлината на успешни международни модели за органи за борба с корупцията и организираната престъпност и прилагане на добрите европейски практики;

4.2.3. Поддържане на версия на английски език на сайта на съда /при наличие на финансов ресурс/ за подобряване на комуникацията с международни партньори и подобряване разбирането за действията на АСНС;

4.3. Водене на активна комуникационна политика и въвеждането на нови механизми в работата с медиите чрез следните дейности:

4.3.1. Изработване и приемане, предвид изчерпан период на действие 2014 г., на Правила и стандарти за медийна комуникация на АСНС;

4.3.2. Провеждане на прессъобщения, брифинги, пресконференции, медийни събития, кампании, интервюта, провокирани от АСНС и по зададени от него теми, с цел повишаване присъствието в медиите;

Участие в семинари на експерт „Връзки с обществеността“ и обучение за присъствие в новите и социални медии

4.3.3. Активно участие /чрез експерт „Връзки с обществеността“/ и утвърждаване на комуникацията чрез социалните мрежи, съобразено с новата медийна реалност и мрежови форми за комуникация. Собствено разпространение на медийно съдържание чрез новите и социалните медии. Социалните мрежи се превръщат в основен фактор на създаване на обществено мнение и алтернатива на традиционните медии. Информационните потоци все по-често и у нас се водят не толкова чрез традиционните медии, колкото в социалните платформи в интернет пространството, поради което и подмяната на старите комуникационни модели с нови е неизбежен процес;

4.3.4. Провеждане на работни срещи/семинари с медиите за повишаване на правната осведоменост и култура на журналистите, познаване на функциите и ролята на АСНС, по-добро разбиране за

дейността му и правилно отразяване на предоставяната информация;

4.3.5. Провеждане на периодични обучения или квалификационни курсове за повишаване професионална подготовка на съдиите по публична комуникация: да познават и разбират технологията на работа на медиите, повишаване на комуникационните умения и подобряване качеството на осъществяваната двустранна комуникация;

4.3.6. Реализиране на програма за постоянно обучение на съдебната администрация с особен акцент върху служителите, които контактуват с граждани;

4.4. Изграждането, поддържането и повишаването на общественото доверие в правораздавателната дейност на АСНС у неправителствените организации, професионалните организации и гражданското общество ще постигна, ако ми гласувате доверие, чрез създаване на ефективни канали за комуникация и провеждане следните целенасочени управленски действия:

4.4.1. Разработване и прилагане на план за осъществяване на регулярни контакти и тематични срещи по актуални теми;

4.4.2. Съвместно участие в инициативи и партньорски проекти обучителни семинари, дискусии, кръгли маси с цел усъвършенстване на механизмите на взаимодействие;

4.4.3. Провеждане на изследване на обществените нагласи за образа на АСНС и получаване на обратна връзка от гражданското общество за удовлетвореността на гражданите, които са се обръщали към АСНС;

4.4.3. Предоставяне на равнопоставен достъп и информация на гражданското общество и неправителствените организации и повишаване на доверието в дейността на АСНС;

4.4.4. Подобряване прозрачността при осигуряването на електронните услуги и въвеждане на качествено съдебно-административното обслужване на гражданите по електронен път;

4.4.5. Унифициране, с цел по-бърз и лесен достъп, на модела за предоставяне на информация чрез сайтовете на АСНС и СНС – визия, структура и функционалности на интернет страниците, съдържание на достъпен за широката общественост език - като стъпка към постепенното преминаване и интегрирането им с портала на съдебната власт.

4.4.6. Осигуряване на публичност на годишните отчетни доклади и публикуването им на интернет страницата на съда;

4.4.7. Активна работа за повишаване на критично ниското равнище на информираност, правна култура и познания на българското общество и гражданите, като потребители на правораздавателната дейност и на съдебно-административни услуги, за ролята и функциите на АСНС;

4.4.8. Провеждане Дни на отворени врати, осигуряващи непосредствен контакт между отделния магистрат и гражданин за създаване на трайни положителни впечатления от функционирането на АСНС;

4.5. За повишаване на прозрачността, на познаваемостта на извършваните от АСНС дейности от младите хора – ученици и студенти от правните факултети, ще установя активен диалог с образователните институции за сътрудничество и партньорство, чрез следните дейности:

4.5.1. Повишаване на правната култура на младите хора посредством програми за запознаване с правото;

4.5.2. Популяризиране на специализираните правораздавателни институции като се организират срещи, посещения на сградата на съда, непосредствено запознаване с характеристиките и компетенциите на АСНС;

4.5.3. Активизиране участието на АСНС в процеса на професионална подготовка на бъдещите юристи чрез формата на стажантски програми;

В хода на текущото изпълнение на задачите, посочени по-горе, активно ще използвам механизмите за наблюдение и оценка на тяхната реализация. Те ще включват както вътрешна оценка /чрез използване на инструменти за обратна връзка - допитвания и обсъждания с магистрати и съдебни служители/, така също и външната оценка на прилагането /решения на ВСС, доклади от извършени планови и извънредни проверки от ИВСС, от ВКС, доклади на ВКС за дейността на съдилищата, обсъждания с представители на съдебната система, резултати от социологически проучвания и др./. В резултат на оценката, в случай на необходимост от коригиращи действия, своевременно ще приложим такива.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,
ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

При изработване на настоящата концепция за управление на АСНС ясно осъзнавам очакванията за бързо подобряване на състоянието на този орган на съдебна власт, както и необратимостта на процеса на реформи на съдебната система като цяло. Добре разбирам различните предизвикателства, свързани с работата, с които ще трябва да се справя бъдещият Председател на АСНС. Изразявам готовност, ако подкрепите кандидатурата ми за Административен ръководител – Председател, да работя, като мобилизирам компетентността и мотивацията на мнозинството от съдиите и административния персонал да подкрепят реформата, отговорността, енергията и желанието на всеки един от тях да влияе и участва в администрирането на съда, за реализиране на мерките, предвидени в Концепцията. Ще стоя плътно до колегите си, защото произхождам от самите съдии, ще поддържам всяко тяхно усилие и на целия колектив, в насока утвърждаване облика на Апелативен специализиран наказателен съд като авторитетна и стабилна, модерна, ефективна и реално независима европейска правораздавателна институция, с уважение към приноса, професионализма и почтеността на всеки.

09.12.2016 г.

гр. София

С УВАЖЕНИЕ:

/РУМЯНА ИЛИЕВА/